

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren fru Vanberg privat 30487 — „St. Olav“s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Allehelgensdag og Allesjelesdag. — U. S. A's store problem. — Heimferd. — «Stott St. Olav». — Vår FFruue Hospitals nye nerveavdeling på Grefsen. — Fra katoiske kvinners internasjonale forbund. — Bokanmeldelser. — Trekningslisten ved fellesbasaren i Oslo i oktober 1937. — Herhjemme. — — og derute.

Allehelgensdag og Allesjelesdag.

I vår hellige Kirke er vi alle som en stor familie. Hver dag vandrer noen av denne vår familie over dødens terskel, men de kjærlighetens bånd som forener oss brister dog ikke av den grunn. Vi har mer enn minner å klynge oss til — vi står ikke hjelpeløse og rådløse og kan intet mer utrette for våre kjære når de har forlatt oss for tid og sted. Og vi har enda to former for samfund med de avdøde — nemlig de som har funnet hver sitt uttrykk når vi feirer allehelgensdag og allesjelesdag.

O, disse vår hellige Kirkes store helgener! Alle dem som er gått forut siden menneskehetens historie begynte i Kristus og som befolker det himmelske Jerusalem, idet de skuer Gud ansikt til ansikt og er lykkeligere enn vår forstand kan greie å fatte det. Fullkommen lykkelige fordi deres kjærlighets-evne er fullkommen, uten egenkjærlighet og uten andre jordiske flekker — og ikke minst lykkelige fordi de vet sig som våre beskyttere og forbedere hos Gud den allmektige. Uendelig stort er tallet på alle dem som slik er gått forut og er nådd frem — men kanskje ennu større er tallet på dem som ennu ikke har nådd sine lengsles mål. Vel er også de Guds venner, men deres sjeler er ennu ikke befriet fra syndens slagg som fremdeles dekker deres åndelige form som et skall og hindrer dem i den rene beskuelse. Om enn deres vilje var nokså god og evnen til å lyde denne vilje nokså sterkt utviklet — intet menneske undgår syndens merker og intet menneske kan derfor tåle sannhetens lys, kan tåle å skue selve virkeligheten. Enn hviler

jordelivets tyngde på dem og de lider under den — men Gud har i sin uendelige barmhjertighet tillatt at denne lidelse blir til renselse, til hjelp for sjelen videre frem. Og Gud tillater i sin store nåde at båndet mellom oss og disse sjeler ikke brister selv i døden. Om dette minner allehelgen- og allesjelesdag oss — begge drar de våre tanker hen til alle dem som er gått forut for oss, kjente og ukjente, ennu sonende og helt forløste frie sjeler.

I allehelgensdagens epistel er det som det løftes litt på forhenget som dølger det himmelske evighetens tempel for oss. Johannes, den nye pakts seer og profet, skildrer i den det han skuet i sitt store syn: de talløse skarer fra «alle folkeslag og stammer og sprog». Vi hører de er iført «hvite klær»: er rene i sin ånd og form, og at «de bærer palmer i sine hender»: står som triumferende seierherrer over fristerens renker og lyst både utad og i sine egne hjerter. Hans makt er overvunnet, bleknet for Guds nærvær — hvor fyller ikke denne tanke også våre hjerter med frimodig tro og tillit! Utallig er de saliges mengde — la oss da håpe på at også vi og våre kjære engang skal være med i deres rekke! De er fra «alle folkeslag» — gir ikke dette oss mot og utholdenhet til å stride den gode strid hernede uten å bli trett? Hernede var de mennesker som vi: fattige, rike, konger, tiggere, ofte forsakte og rådløse slik som også vi kan være det. Men de gav aldri op og forblev tro inntil døden — tålmodig og trofaste vandret de sin vei gjennom alle trengsler og nådde derfor målet. Når

de har kunnet det, kan også vi — og derfor er allehelgensdag en fest for motet, gleden og takknemligheten.

*

Men allerede om eftermiddagen allehelgensdag vender Kirken våre tanker mot dem av våre medbrødre som ikke ennu har nådd frem og minner oss om at det står i vår makt og derfor er vår plikt å hjelpe dem med våre bønner og våre ofre. Vi minnes om at allesjeles dag opprinner nu med sine krav til oss.

O, alle disse sjeler, kjente og ukjente som har fullendt sitt løp og endt sin strid, men ennu har en tilværelse i lidelse tilbake før de har fått helbredet de sår sjelen mottok mens den kjempet her på jorden fordi den ikke alltid var den sterkeste mot verdens fyrstes ondskaps hær. De verker dis-

se sår, i lidelse og pine, til de er rensset ut og helet — det smerter i sjelene når de brennes ren i anger, og soner for sine forgåelser og undlatelser. Men verst av alle pinner er dog lengselen etter den Gud, de elsket og tjente tro tross all sin skrøpeligheit, og som de brenner etter å få skue. Det pinner dem at de må vente, vente — men Kirken lærer oss å komme dem til hjelp. Den sier at vår kjærlighets kraft ikke dør om enn dens gjenstand dør — at døden og graven ikke kan skille oss fra våre kjære. Gud ser i nåde til hver eneste bønn som stiger opp fra trofaste, takknemlige hjerter — fra foreldre, søsken, fra slekt og venner og fra alle kristne.

La oss da ikke glemme disse bønner —! Å minnes blot i tankene de døde er ikke nok — i bønn, i bønnens handling bærer kjærligheten mot dem frukt!

U. S. A.s store problem.

I september 1937 var det 150 år siden at de Forente Stater blev grunnlagt i Filadelfia på de rasjonelle naturrettigheters prinsipp, som ennu den dag i dag danner forfatningens bærende idé. Unioenen har siden da bredt sig ut over største delen av det nordamerikanske kontinent og er blitt en stormakt med megen innflytelse som alltid har et ord med i laget overalt i verden hvor der foreligger politiske, økonomiske og kulturelle problemer. Navnlig nasjonenes forbund kan ikke komme utenom U.S.A. og det er derfor selvsagt at vi europeere må være orientert i de spørsmål som utgjør statenes indrepolitikk da meget avhenger av hvorledes disse løses også på utenrikspolitikken område.

For dennes vedkommende kan man vel si at president Roosevelt på den siste panamerikanske kongress i Buenos Aires fastslo som dens ledende tanke ønsket om å bevare et godt og fredelig forhold til alle nabostatene. Dette har jo navnlig sin interesse når det gjelder den amerikanske innflytelse på forholdene i Østasia, overfor hvilke den i mai vedtatte neutralitetslov er trådt i kraft. Denne lov går i korthet ut på at U.S.A. skal holde sig borte fra alle krigerske forviklinger. Den amerikanske «mannen fra gaten» resonnerer med en stor porsjon naiv selvrettferdighet som så: «la bare alle andre nasjoner slåss hvis de gidder — vi er ikke så dumme!» Presidenten har selvfølgelig et videre blikk: han vet at ingen stormakt i verden kan forbli upåvirket når en stor del av vår planet rystes i heftige katastrofer. I en pressekonferanse i april formet han denne tanke slik: «isoleering — ja vel, men kun fra krigen!» Derfor kan man vente at den nuværende regjering vil bibeholde

en forsiktig men meget observant holdning i de internasjonale problemer og navnlig følge det britiske empirium med stor oppmerksomhet.

Neutralitetsloven forbyr ikke alene å hjelpe de krigførende stater med krigsmateriell og penger, men nekter også amerikanske borgere å benytte disse lands skib, og gir ennvidere presidenten rett til å utstede utførselsforbud for f. eks. viktige næringsmidler til de krigførende.

Hvad innenrikspolitikken angår er det alt opslukende problem forholdet mellom presidentens og senatets innflytelse på selve regjeringen. Presidenten inntar jo på langt nær så sterk en stilling som i andre parlamentarisk styrte land. Senatet tviholder på sine rettigheter og dette har inntil nu ikke spilt noen større rolle, da de foregående presidenter alltid har forstått å praktisere et forholdsvis friksjonsløst samarbeid med senatets vilje som endelig bestemmende faktor. Derfor var der egentlig intet spillerum for socialistiske og kommunistiske tendenser, hvortil også den almindelige sikre økonomi og høie levestandard bidrog meget. Men den økonomiske verdenskrise har bragt en forandring i dette i forbindelse med den stigende arbeidsløshet og de mange katastrofer som har ramt farmerne, og har nødsaget regjeringen til å gripe aktiv inn. Slagordet «New Deal» — et uttrykk hentet fra kortspill hvor det betyr å stokke og gi — er blitt en betegnelse for kravet om statens innsats til gunst for den nødstedte del av befolkningen. Inntil nu har det i U. S. A. hersket for fullkommen individuell frihet for fastsettelse av lønninger og arbeidsbetingelser, og staten har — med undtagelse av trust-

lovene — holdt sig fjernt fra hvert inngrep i den private økonomi. Den siste krise har nødvendiggjort administrative forholdsregler.

N.I.R.A. = National Industrial Recovery Act er kjernen i den nye lovgivning som vel kan ha grepet feil i noen enkeltheter men dog på en tilfredsstillende måte regulerer den mest egoistiske privatrett ut fra sociale og berettigede hensyn. Den representerer den moderne samfundsretts triumf overfor den liberale individualisme.

Men regjeringen er gått videre. For å kunne gjennomføre sine planer har president Roosevelt måtte sikre sig mot at U.S.A.'s juridiske myndigheter i processtilfelle skulde avsi dommer som vilde støtte privatinteressene og da forholdsregler på dette punkt vilde ta altfor lang tid å gjennomføre om man gikk veien gjennom forfatningsendringer har han foretrukket å gå den administrative vei. I mars kom den første forordning som tilførte den øverste domstol, hvor 7 medlemmer var over 75 år, seks nye yngre krefter. Det var en dristig og avgjørende beslutning til beste for folket president Roosevelt tok med dette skritt og den vant «mannen fra gaten» for ham — men den skaffet ham også en mengde fiender. Vel inntok de juridiske myndigheter selv en velvillig og forståelsesfull holdning men senatet forkastet prinsipielt presidentens forordning og dekreterte at alle slike forandringer i forvaltningen i fremtiden skal skje ad forfatningsmessig art. At presidenten ikke kommer til å gi sig så lett er sikkert — altså kan vi imøtese en urolig og også for Europas skjebne betydningsfull utviklingsgang i U.S.A.'s indre problemer.

Heimferd.

Lars Eskelands nye diktsamling.

På Olaf Norlis forlag har Lars Eskeland utsendt en ny diktsamling, «Heimferd», av hvilken vi bragte en prøve i forrige nummer av «St. Olav».

I «Tiden Tegn» for 29. oktober skriver Walde-mar Brøgger følgende vakre anmeldelse:

«Det går et drag av dyp angst over vår tid gjennem Lars Eskelands nye dikt. Men denne angsten er ikke av det vanlige slaget, den er ikke kulturhypokondri eller nevrotisk livsangst som gir sig utslag i forvillet søking etter faste punkter i en verden som er i ustanselig bevegelse. Det er tvertimot en sterk og fruktbar, ja likefrem troende angst, om man kan bruke et slikt uttrykk. På den ene siden gir den diktene et drag av sund og følsom styrke, på den andre siden hender det av og til at den gjør de ødeleggende kreftene uvirkelige, de er likesom aldri sterke nok overfor Eskelands tro. Etter denne strålende begynnelsen:

Det leikar seg i Noreg av skuggemenn ein flokk,
og rettno hev dei ståka her so lenge.

venter man å se skyggemennene og føle uhyggen ved dem. Den uteblir. Det er som om lyset fra store, byggende krefter jager skyggefolket på flukt. Det samme gjelder det ellers så vektige diktet «Når vi døde —». Her er det malt et billede av motstanderen, av det sjelløse menneske. Og i al sin riktighet har det noe uvirkelig over sig. Bare de to siste linjene sprenger diktets ramme:

So syng han, so segjer han.

Han stupnar. So tegjer han.

Det er nemlig sant. For i Eskelands sjel er de stupe og har de tiet, de mørke kreftene. Det er derfor han ikke kan male dem. De lever i andre, og han ser dem i andre. Men fra hans eget sinn er skyggefolket flyttet ut.

Og det er det som gir diktene deres usedvanlige verdi. De lyser som store og enkle følelser over en verden av usikkerhet. Ikke fra dem, men gjennem dem, skinner det lys fra et forklart sinn. De er fra andre sfærer enn dem hvor vi til daglig slåss om smått og stort, men til gjengjeld har de bud til oss. De er vidnesbyrd, og til syvende og sist vidnesbyrd om en mann som trygt kan si, — for å bruke det uttrykket Eskeland så vakkert dikter inn i minnediktet til statsminister Kolstad: Eg strider for deg, mitt land!

W. B.

Støtt „St. Olav.“

På søndag tilfaller kollekten i alle Vikariatets kirker vårt blad, og vi vil da gjerne i den anledning oppfordre våre trosfeller til å yde oss hjelp.

Som man erindrer blev det for et par år siden på initiativ av mgr. Snoeys foretatt en innsamling til inntekt for «St. Olav» som innbragte over kr. 10 000 — et over all forventning strålende resultat. En del av disse penger blev anvendt til å komme over en særlig vanskelig situasjon, men størsteparten blev avsatt til et reservefond.

Men ved slutten av hvert år er det gjerne en tid hvor det kniper litt. Derfor kommer denne kollekten på Allehelgenssøndag som en velsignet hjelp, som kan berge oss frem til Nyttårsskiftet. Men forutsetningen er da at bladets kjente og ukjente venner trofast blir ved med å støtte bladet.

Altså ber vi dere alle: Husk «St. Olav» nu på søndag og vær med på å støtte den katolske presse. Tenk på hvor ofte den hellige Fader har fremhevet pressens betydning! Må hans opfordringer om å støtte den katolske presse bære gode frukter — til beste for vårt katolske ukeblad. —

Vår Frue Hospitals nye nerveavdeling på Grefsen.

Allerførst — før vi forteller om den stemningsfulle vigsels av Grefsen gård til sitt nye formål Kristi Kongesøndagen — vil vi gi ordet til «Morgenposten» for 9. ds. som skriver følgende:

I vår oprevne tid er nervesykdommene tiltatt i en næsten uhyggelig grad. Det skyldes ikke bare tidens enerverende tempo, men også all uroen omkring oss. På gater og streder suser biler og larmer trikker, og i hjemmene har vi høttalere, som ofte kan gjøre det utålelig for en som trenger fred og ro. Og endelig har vi den moderne ungdoms opjagede og høilydte livsutfoldelse.

Alt dette bidrar til større nerveslit enn før, og våre nervelæger vet ikke hvad de skal gjøre for å finne et sted hvor deres pasienter kan få den ro og sunde hvile som trenges for å bli frisk igjen.

Så plutselig har byen fått et nytt hospital for nervelidende kvinner. Det er Vår Frue Hospital som har våget skrittet ved å kjøpe det gamle, deilige sted Grefsen herregård og modernisert det fra kjeller til loft. Det er lagt inn centralvarmeanlegg, vann og vask på alle værelser, der er tatt alle mulige sanitære hensyn, værelsene er pusset vakkert op, og mandag åpnes det nye nervehospital for sine første pasienter.

Efter hvad lægene mener vil det ikke vare mange dagene før alle 16 senger er optatt. Det nye hospital har tre enkeltværelser, et par dobbeltværelser og en sykesal med fem, seks senger.

Over alt er rolige farver, spise- og dagligstuen er enkel, men koselig med peis og et vakkert birketres møblement, og utenfor er der en rummelig veranda med stort utsyn over hele byen. Alle værelser har sol og herlig utsikt, og en velsignet hygge preger hele hjemmet, som man har mest lyst til å kalle det.

I tipp topp orden er også de rum som betjeningen skal ha, og rummene for instrumenter og medikamenter. Der er bad og vaskerum, og i første etasje er det innredet et intimt lite kapell, hvor pasientene — om de ønsker det — kan få sig en stille stund. Inventar, alter og alt det annet som kaster et kirkelig preg over rummet, er det samme som Vår Frues Hospital hadde ved starten for ca. 50 år siden. Kapellet vil bli kirkelig innviet søndag.

Straks man stiger ut av Kjelsåstrikken og har vandret op veien til huset med den prektige gårds-plassen og de vakre bjerketrærne, får man en følelse av hygge og ro, og den samme følelse er der også når man blir tatt imot av de elskelige søstrene og priorinnen, som følger oss rundt. Og hun forteller oss hvor viktig akkurat dette med ro er for de nervelidende.

— Det var forøvrig priorinnen, forteller nervehospitalets læge, dr. Ingvar Lossius, som hadde idéen til å få istand en nerveklinikk, og et par år efter er man allerede klar til å åpne et helt igjen-nem førsteklasses anlegg, hvor man kan få behand-

ling for alle mulige organiske nervelidelser, bad, massasje, høifjellssol — kort og godt — en fullstendig moderne behandling. Det blir først og fremst gitt plass til dem som lider av en organisk nervesykdom, sinnslidende derimot blir det ikke tale om plass til.

Sengene har de mest bekvemme madrasser og forheng helt rundt, så pasienten kan trekke det for og være for sig selv. De har hver sin lille leselampe, i det hele er det lagt an på å skape et godt hjemms ramme om klinikken.

Huset ligger midt i en festlig gammel park, hvor pasientene kan ta småturer i den friske luften oppe på Grefsen. Den 26 mål store tomt gir plass til utvidelsesmuligheter, og hvis det går som tenkt, vil nok søstrene en gang i forhåpentlig ikke for fjernt fremtid kunne realisere sitt neste ønske: å få bygget en stor nerveklinikk til minst 50 senger.

Kjenner vi de nøisomme, opofrende og myreflit-tige katolske søstre rett vil det nok gå i oppfyllelse.
Kitt.

*

Vigsels høitideligheten.

Søndag 30. oktober blev huset så vigset til sitt nye bruk av hs. høierverdighet biskopen. Og kunde vel nogen dog passe bedre enn selve Kristi-Kongesøndagen? En ny evighetslampe blev tendt i verden en ny provins lagt til Guds rike. Høitideligheten blev innledet med en messe, celebrert i det skønne lille kapell av biskopen, assistert av pastor Riestere og søstrenes rektor på stedet, pater de Paepe.

Kapellet er holdt helt i hvitt og gull — en niche hvor der står et harmonium er flankert av to sorte søiler. Her som overalt er det overordentlig tiltalende malerarbeid utført av Frithjof Wassler som jo efterhvert er blitt ekspert i å avstemme farver på et sted for syke så de virker på een gang beroligende og opmuntrende. Søstrenes kor utførte sangen under messen som blev avsluttet med en meget vakker Kristi-Kongesang, forfattet og komponert for anledningen. Særlig gripende var det øieblikk da biskopen løftet hostien efter konsekkreringen og der plutselig lød klokkeklang inn til oss. Det var den gamle stabursklokke på tunet som nu sendte bud ut over Oslodalen at Herren er steget ned og har tatt bolig et nytt sted. Nytt — ja, for vi som lever nu. Men ikke nytt for Frelseren selv, ti for århundrer tilbake tilhørte Grefsen gård Hovedøens kloster og også den gang kallte klokken mennesker til Guds bord, til den «sanne spise», som gir næring for det udødelige liv. Må den nu atter få kalle mange, mange sammen og bringe fred og nytt livsmot inn i hjertene til alle som følger dens røst! Ti da har våre kjære St. Josephssøstre nådd det mål de har satt sig da de gikk igang med dette store nye tiltak.

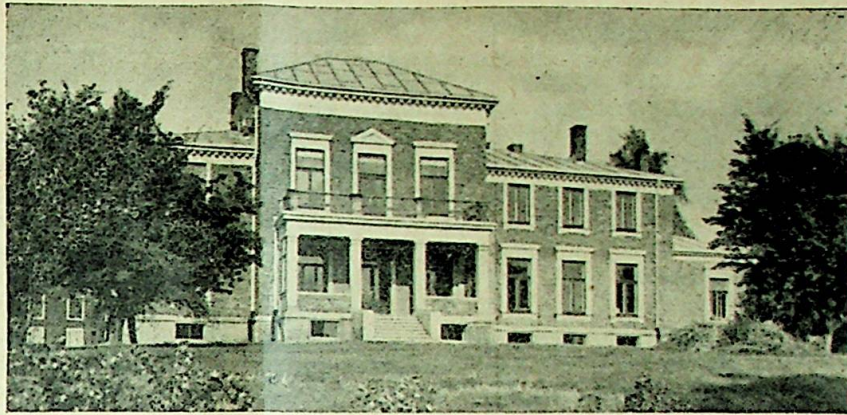
Bakefter viste stedets priorinne, moder Marie Balbina oss rundt. Såvel hun som moder Antonia hadde ikke lovord nok for det arbeid som er utført av arkitekt Thune Larsen ved ombyggingen m. m. Arkitekten er jo en av våre fremste sykehus-eksperter — han har således bl. a. bygget St. Carolus-hospitalet i Molde — og har utvist en enestående omtenkksomhet og forståelse av de spesielle krav som de givne forhold og den nye anvendelse stilte til hans erfarne dyktighet. Vi kan helt slutte oss til «Kitt»s beundring av stedet, men særlig vil vi fremheve det praktfulle tun som med sin allé av store trær som går tvers

igjennem det, danner som et ekstra sommeropholdsrum, flankert av hovedbygningen, staburet, en morsom gammel låvebygning samt et hyggelig bjelkehus som avgir bolig for rektoren og søstrenes dyktige vaktmester og altmuligmann Olaf Røtterud, betjening m.m. Dessverre lå den ellers så storslåtte utsikt denne dag skjult bak oktobertåkens slør, men i små glimt fikk vi ane den. Over hele stedet hviler en sjelden stemning, fredfylt og dog levende. Er det minnene fra gamle dager som ombølger oss med hele tradisjonens makt? Gamle brystne tråder som nu er knyttet sammen til styrke og glede for alle dem hvis sinns tråder truer med å bryte, men her skal få dem festnet til nytt livsmot og ny innsats? Det må ha sin rot i noe slikt det sterke inntrykk vi alle mottar og som finner sitt uttrykk i de ord biskopen har tatt som den bærende tanke i sin preken i kapellet: — «til oss komme ditt rike!» La oss derfor til sist resymere høitideligheten i noen av denne prekens ord:

«Kristus er den samme til alle tider og i all evighet men hver tid har sin serlige opfatning av det vesentlige i hans skikkelse ut fra det, som til enhver tid er det mest fremtredende trekk i den menneskelige mentalitet.

I katakombetiden var det den gode hyrde, de forfulgte klamret sig til — han som nok skulde vite å vokte og beskytte sin hjord. Under folkevandringen og korstogene var det den store seirherre man fulgte i hans person mens den senere middelalders mystiker talte om sjelenes brudgom. Så kom nutiden med hele sin kalde filosofi, med sin strid mellom meninger og mennesker — da ophøiet man Jesu hjerte og søkte det som kilden for all varme og kjerlighet. Og i våre dager, hvor de antireligiøse har reist sig til organisert kamp mot Gud og vil omstyrte hans trone og fornekte hans absolutte herskerrett, da setter vi Krisus-Konge-tanken inn som vår fane og arbeider for hans rikes vekst i og mellom mennesker. Kun under hans scepter er sann lykke å finne — derfor bygger vi kirker, kapeller, hospitaler og skoler».

Ja — må nu også dette sted fremme Guds rike,

Vår Frue Hospitals nerveavdeling, Grefsen.

Guds fred. Må mennesker finne sunnhet til sjel og legem heroppe i de deilige omgivelser og under søstrenes kyndige pleie og stell! I en sjelden grad er alle betingelser til stede for at dette kan bli tilfelle.

Fra katolske kvinners internasjonale forbund.

Vi har mottatt følgende med anmodning om opptagelse i «St. Olav».

Styret for I.U.I.L.F.C. har holdt møte i Freiburg, Sveits, under forsete av presidenten Mme. F. Steenberghe-Engeringh. Møtet blev innledet med en messe med påfølgende felleskommunion for avdøde grevinne Zamoyska. Den blev celebrert av mgr. Hoogveld.

Det viktigste punkt på dagsordenen var fastsettelsen av de saker som skal behandles på forbundets internasjonale kongress i Rom i påsken 1938. Eftersom studieemnet for perioden 1934—39 har vært: «Den katolske kvinne i vår tids verden» og studieuken i Bryssel nu siste påske hadde klarlagt de viktigste prinsipper for den moderne katolske kvinnes innstilling har man ment det er best å utdype en annen side av samme sak, idet man har fastslått som hovedprogrampost for kongressen i Rom: «Kvinnen i samfundet», og derfor har opstillet følgende punkter:

- a) De sosiale ukers oppbygning.
- b) Prinsipiell utredning av hvad det forstås ved det borgerlige samfund.
- c) Belysning av begrepene den individualistiske, kommunistiske, totalitære og socialkristelige stat.
- d) Samfundets plikter og rettigheter mot dets medlemmer og omvendt.
- e) Kvinnens direkte oppgaver i samfundet og hennes intellektuelle og moralske forberedelse til å overta dem — samt hennes indirekte oppgaver gjennom sitt virke i hjemmet som opdragerske, og forvalterske av økonomien og gjennom sin innsats på arbeidsmarkedet enten som yrkeskvinne eller i soci-

al eller veldedig tjeneste, eller ved sin aktive deltagelse i politikken.

Presidenten avla derpå en beretning fra diskusjonen i Genf om kvinnens likestilling». Den katolske kvinneliga hadde i likhet med andre internasjonale kvinneforbund sendt et memorandum om dette emne til Nasjonenes Forbund som også den protestantiske kvinneliga i Nederland hadde gitt sin tilslutning.

Man konstaterte med tilfredshet at Nasjonenes Forbunds sekretariat mens denne diskusjon om kvinnens stilling foregikk, hadde supplert sig med en representant for den katolske kvinneliga.

Det spanske styremedlem avla en meget interessant beretning om det sociale reorganisasjonsarbeid som nu foregår i San Sebastian. Det er umåtelige vanskeligheter som skal overvinnes, men man har kunnet konstatere en sterk offentlig interesse for denne sak hos de spanske katolske kvinner.

Rapporter blev avgitt fra de forskjellige møter og kongresser som har vært avholdt av de enkelte grupper samt fra forbundets deltagelse i verdensutstillingen i Paris, hvor det hadde en stand i den pavelige paviljong — og baronesse de Montenach, medlem av styret, gav en ved en mottagelse på sitt vakre landsted alle møtets deltagere anledning til å treffe spissene for de sveitsiske kvinneorganisasjoner.

Ungdomsavdelingens leder, mlle. de Hemptinne, hadde dernest mange tilhørere til sitt interessante foredrag om ungdomssakens stilling i de land hun hadde besøkt ved sine inspeksjonsreiser i de siste år.

Og endelig fastsatte man et nytt styremøte i Wien i 1938 i umiddelbar tilslutning til den eukaristiske kongress i Budapest.

M. Romme,
sekr. i U.I.L.F.C.

Bokanmeldelse.

F. D. Joret: **KATOLSK MARIA TEOLOGI.** En bok om Rosenkransen. — (Petrus de Dacia-Foreningen, Stockholm). Pris kr. 2.50.—

Det var et lykkelig grep av den svenske katolske forlagsinstitusjon å oversette dette ypperlige verk av den nys avdøde og høit skattede franske teolog, dominikanerpater Joret. Vi beklager bare at denne anmeldelse først kommer efter Rosenkransmånedens avslutning. Men forresten byr boken på langt mer enn en blot og bar orientering angående rosenkransen, hvis utviklingshistorie skisseres på grunnlag av de foreliggende historiske dokumenter.

Det er ikke bokens minste fortjeneste og betydning — det gjelder spesielt for dens oversettelse til nordisk sprog — at den gir en kortfattet, men klar og inngående teologisk begrunnelse for Maria-andakten i sin almindelighet. Andakten til Maria er jo en av de store anstøtsstener for den gjengse tankegang i Norden. Det er derfor så viktig å få en utredning som tydelig viser hvad denne andakt er — og hvad den ikke er. Hvis boken opnår den utbredelse den fortjener vil den kunne bidra meget til å fjerne misforståelser og avlive urimelige og meningsløse fordommer.

Men bokens hovedformål er å forklare rosenkransens vesen og metode og belyse dens mange store fortrin såvel fra et rent psykologisk synspunkt som ut fra hensynet til det kristne livs tarv og behov.

Boken støtter sig til en omfattende teologisk dokumentasjon og bringer bl.a. en fullstendig fortegnelse over alle Pave Leo XIII's rundskrivelser og brev om rosenkransen. Den vil uten tvil få katolske lesere til å sette ennu mer pris på denne verdifulle bønn. Måtte den også hjelpe mange anderledestroende til å bedømme den mer saklig og rettfærdig.

H. J. I.

A. J. Lutz: **HVAD HAR LUTHER Å GI OSS?** (St. Olavs Forbunds Forlag). (Pris 50 øre).

Den lærde dominikanerpater utsender en ny utgave av den brosjyre som utkom for fem år siden, som en kommentar til daværende sogneprest Sigurd Normanns foredragsturné og derfor bar preg av å være et innlegg i den polemikk som Lutherlagets formann gav støtet til. I den nye utgave er dette moment bortfalt, uten at den derfor er blitt mindre aktuell. Det Reformasjonsjubileum som i disse dager feires herhjemme må nødvendigvis gi brosjyren særlig stor interesse just nu. Overfor all den ukritiske lovprisning av Reformasjonsverket vil pater Lutz's brosjyre være et ord i rette tid!

H. J. I.

Ronald Fangen: **«ALLEREDE NU».** (Gyldendal Norsk Forlag).

Denne to-binds roman er som forfatteren selv uttrykkelig opplyser i et lite efterskrift en fortsettelse ikke alene av «På bar bunn», men også av forfatterens første romaner «Nogen unge mennesker» og «Erik» som utkom for mange år siden. Samtidig bebudes at en avslutning vil komme om noen år. Det lar sig ikke nekte at det er noe utilfredsstillende ved dette arrangement. Det hadde sikkert vært bedre om vi i årets bok hadde fått en avslutning på en av disse serier og ikke bare et viktig avsnitt av to parallelt løpende menneskeskildringer.

Mot denne boken kan det derfor rettes adskillig beretiget kritikk av litterær natur. Det virker så opstykket og forvirrende med de vekslende kapitler om helt forskjellige menneskers livsskjebne, uten noen direkte felles forbindelse. Hertil kommer at boken tynges av adskillig gjentakelser fra de tidligere bøker. Og det tør nok være at de fleste lesere vil finne de langvarige og brede grublerier og samtaler om religion og livskunst nokså trettende. Samtalene har dessuten i alt for stor grad preg av vekslende monologer eller likefrem prekener, og det ikke engang korte prekener!

Men innimellem alt dette er det meget stoff av høi verdi rent menneskelig sett. Ronald Fangen er en mester i religiøs analyse og det er sikkert at han ofte lodder dypt. Rett som det er blir fremstillingen fengslende, undertiden iikefrem gripende. Man får levende, helt personlig interesse for de mennesker man leser om. Nettop derfor er det ikke så lite av en skuffelse at boken for de fleste personers vedkommende stanser på halvveien.

Bokens tendens er meget klar. Den vil likesom «På bar bunn» vise oss det Pascal kaller: menneskets elendighet uten Gud og menneskets storhet med Gud. Ved slutten av boken utvikles det med stor styrke og inderlighet hvorledes Guds kjærlighet må være kilden til menneskenes kjærlighet, en kilde hvor vår kjærlighet stadig kan fornyes, så den blir istand til å oppfylle de store krav og forpliktelser som

den store ting kjærlighet innebærer, fordi kjærlighet er noe langt større enn det folk flest tror som «setter kjærlighetens fornemme navn på kjønnsdriften». Vil det lykkes Ronald Fangen å overbevise, å overbevise også dem som står uforstående for de religiøse verdier, om disses ubetingede og objektive realitet? Det er ikke godt å si — det beror jo i dette tilfelle i adskillig grad på lesernes gode vilje. Om flere av bokens «vidner» gjelder det vel som om mange kristne i det hele tatt, at de synes å tale bedre enn de lever. Men som han sa den bekjente apolog i det 2. århundre, Minucius Felix: «Det som er stort hos oss, er ikke vel-talenheten, men livet!» Det er vel lov til å håpe at det avsluttende bind i denne romanserie må bære bud om dette store resultat, som «Allerede nu» isåfall kan betraktes som en viktig etappe henimot.

H. J. I.

Jenny Akerstrøm: «PRINSESENE KOKEBOK».

I en ganske utmerket bearbeidelse av den norske matekspert, fru Kathrine Lie, foreligger nu Jenny Akerstrøms berømte «Prinsessenes kokebok», kalt slik etter prins Carls tre døtre som alle har vært elever på forfatterinnens husholdningsinstitutt i Stockholm. Tross sin kongelige tittel er denne kokebok imidlertid i høi grad nyttig for dig og mig og vi allesammen — grei, praktisk og lett forståelig å følge som den er. For å bruke en forslitt, men rammende betegnelse: «Den bør ikke savnes i noe hjem!» Ikke minst fordi den — skjønt den inneholder ikke mindre enn 1015 opskrifter med tilbehør av vakre og instruktive illustrasjoner — er relativt meget billig. Da selv uøvede husmodre ikke vil kunne annet enn lage god og ikke dyr mat etter den, anbefales den varmt også av den grunn. De eldre øvede husfruer vil i den finne et rikt felt for nye måter å variere den daglige mat, hvilket er meget viktig når man ønsker å stabilisere hjemmelivets hygge og trivsel uten større utgifter. Vi anbefaler boken som en utmerket julegave — om enn litt egoistisk betont! — fra en ektemann til hans bedre halvdel!

E. D.-V.

Trekningslisten ved fellesbasaren i Oslo i oktober 1937.

1 årg. Pariser Chic, 25, Fru Olafsen, Fredensborgvn. 21 — 1 ulljakke, 82, fru Strømnes, Thomas Heftyesgt. 64. — Undertøi, 54, Ragnhild Maurtvedt. — Maleri Fabiola, 82, St. Fransiskus' Tredje Orden. — Sjelens hjemvé, 105, Dag Jensen. — Det liturgiske års helgener, 103, Geistene, Honefoss. — Do., 34, Pater Notenboom. — Do., 26, frk. Augusta Bachke, Fr. Stangsgt. 5. — Do., 105, Dag Jensen. — Do., 32, Pater Notenboom. — 1 Wella permanent, 111, frk. Johansen, Ullevålsvn. 11. — Rund duk, 54, Vor Frue Hospital. — 2 fat, 123, Nipper, Kirkeveien. — Maleri av Christian Lærum, 44, Olga Sutter. — Figur nr. 1, 62, Karl Bruse. — Do. nr. 2, 114, Biskop Mangers. — Do. nr. 3, 128, Pastor Maesch. — Do. nr. 4, 64, Asta Emanuelsen, St. Sunnivas skole. — 6. stk. Nyco glass, 93, Petra Bonsak, Kristian Aug. gt. 6. — 6 do., 64, Asta Emanuelsen, St. Sunnivas skole. — Figur nr. 1, 23, B. Becsan, Urtegt. 4. — Do. nr. 2, 143, Gun-

nar Gundersen, Borggt. 20 I. — Do. nr. 3, 55, Eyvind Eliesson, Gimlevn. 24. — Do. nr. 4, 162, Nipper, Kirkeveien. — Barnekjole, 203, Bibbi Nylund. — Krusifiks, 60, Ingeborg Amundsen, Ullevold Sykehus. — Billed Jesu Hjerter, 92, For- eningslokalet. — Varmepose nr. 1, 92, Mgr. Irgens. — Do. nr. 2, 62, fru Norenberg Sophus Liesgt. 5. — Do. nr. 3, 95, Mgr. Irgens. — Do. nr. 4, 117, frk. Maria Knudtzon, Slem- dal. — Gummihansker nr. 1, 135, Alfild Christensen. — Do. nr. 2, 35, Olaf Andersen, Sagveien. — Do. nr. 3, 175, Johan & Eva. — Sofapute, 80 fru Mathilde Hansen, Thor Olsensgt. 4. — Ringeriksjakke m. votter og lue, 138, fru Milkelsen, Prof. Dahlsgt. 7. — Solv skje & gaffel, 122, fru Løken, Thor Olsensgt. 2. — Små malerier, nr. 1, 269, Nipper, Kirkevn. 59. — Do. nr. 2, 105, frk. M. Mohn. — Do. nr. 3, 26, hr. Barra, Fougstadgt. — Do. nr. 4, 208, Olaf Mel- by, Sandvika. — Do. nr. 5, 222, pastor Bergwitz. — Kjøle, voksen, 108, fru Tangstad. — 50 kg. Ringerikspoteter, 184, Mgr. Irgens. — 5 hl. koks, 279, Evy Anderberg, Nordstr- veien 33. — 6 linhåndklær, 217, fru Mary Olborg. — Gen- ser, 218, Helga Storjordet, Pilestr. 83. — Fyllepenn, 293, Nipper, Kirkevn. — 2 brosjer, solv, 305, Alf Olsen, Have- gt. 1. — Urne, 155, fru Fredriksen, Jens Bjelkesgt. — 1 stores, 65, bankchef Parmann, Besserud. — Løper, 181, sog- nepresten fra Honefoss. — Lusekofte, 41, Anna Bachke, Fr. Stangsgt. 5. — Lampe m. skjerm, 151, Erling Bruce. — Lampe m. figur, 345, Nipper, Kirkeveien. — Duk m. pryds- om, 194, fru von der Planitz, Fr. Stangsgt. — Lampe, 125, Anna Jaffe, Maridalsvn. 46. — Koffert, sort, 374, Sonja Grenziski, Bennechesgt. 1. — Do., brun, 178, frk. Borch. — Kaffeservise (Victoria) 73, Anna Hansen, Schw.gaardsgt. 77. — Veske, 444, Randi Lyng, Bragevn. 4. — Bueskytter, 434, Katarina Mezzetti. — Kaffeservise (P.P.), 275, biskop Mangers. — Halvlodd, 405, frk. Borch. — Emalje-skjeer, 40 Arne Geist, Honefoss. — Kaffeservise m. brett, 28, Marga- rethe Falkanger. — Tinnfat, 608, fru Knudtzon, Thomas Heftyesgt. 58. — Konfekteske, 622, Ellen Nielsen, Heim- dalsgt. 33. — Medicinskap, 623, Marie Hagen, St. Katarina- hjemmet. — Veneziansk duk, 1011, Evy Anderberg, Nord- strandvn. — Chansebord: Sofapute, 111, bankchef Parmann. — 2 lysestaker, 815, Marie Eger, Niels Juelsgt. 5. — Skri- vepapir, 1222, Randi Straith. — Botte m. klut, 1328, Alf Olsen, Havegt. 1. — Gul duk, 113, bankchef Parmann. — Theduk, 1504, frk. Knudtzon, Slemdal. — 1 dukkesett, 761, Den André, O.K.Y. — Forklær, blått, 1178, Krumm, Skov- veien 17 III. — 1 eske såpe, 156, fru Sydou Creutz. — Brett m. 6 kopper, 112, bankchef Parmann. — Mugge m. 6 glass, 205, Øivind Olafsen, O. K. Y. — Frokostsett, 377, Gerd Ol- sen, M. U. L. — 1 stk. spill (fotball) 682, pastor Maesch. — 12 stk. hengere, 1395, fru Johansen, Herm. Fossgt. 24. — Forklær, 1269, Søster Marie Catharine, St. Katarina- hjemmet. — Borstesett, 561, Klara Andersen, adr. Eliesson, Gimlevn. — Håndarbeidsveske, 1007, fru Eliesson. — Kokebok (perm.) 1355, hr. Cromlie. — Thebrikke, 1486, hr. Olsen, Havegt. 1. — Kjøkkensett, 128, fru Aamodt, hos Germeten. — Barnesmekke og klypeforklær, 832, fru Aggi Bruce. — Theduk, 187, Skjelso, Espelien 4. — Pute, 611, frkn. Honsen & Rasmussen. — Konfekteske, 1316, Søstrene i Tønsberg. — Kasse m. matvarer, 1197, fru Hansen, Sol- veien 28, Holtet. —

Bevidnes, Oslo 31/10 1937.

H. IRGENS,
sogneprest.KR. TANGSTAD,
politikonstabel.

„Kimer I Klokker -“ er utkommet!

Pris kr. 2.00.

Herhjemme.

Opmerksomheten

henledes på konsertannonsen på 2. omslagsside!

Oslo. Oslomenighetenes lokalforeninger av St. Olavs Forbund har i år holdt sin tradisjonelle fellesbasar i slutten av oktober måned. Basaren blev i alle deler vellykket og ved dens avslutning rettet sogneprest mgr. Irgens, på begge sognepresters vegne, en hjertelig takk til alle som hadde bidratt til det gode formål. Han nevnte spesielt de gaver man hadde mottatt fra forretninger og institusjoner utenfor menighetene, nemlig Christiania Glasmagasin, Rich. Andvord, Margarincentralen, Baker Lindstad og Hammerstad & Co. Dessuten fremhevet han det store arbeid som var nedlagt av en dameklubb, som så snart den ene basar er avsluttet, går i gang med å skaffe gjenstander til den neste! — Bortsett fra de mange vakre og nyttige gjenstander som var blitt skjenket til basaren, bød den hver aften på en utmerket og avvekslende kunstnerisk underholdning. Det var to teaterstykker «Store Bededagsaften» og «Slektningene» som alltid høstet stormende bifall — hvad de optredende også fullt ut fortjente — det var korsang av O. K. Y.s aktive og beredvillige krefter, musikk på sag av stor virkning ved frk. Ruth Ellefsen, fornøielige sketcher av fru Anne Marie Sundby (f. Worm-Müller) ypperlig støttet av frk Moen, et utsøkt Schubertprogram på fiolin av hr. J. Vitesnik, akkompagnert fortreffelig av hr. Staver og den siste aften sang fru Karen Sundt med frk. B. Kjelstrup som akkompagnatør til alles glede.

Oslo. — Det var 21 glade M. U. L.-er som tirsdag aften 26. oktober hadde funnet veien til klubblokalet. Direktøren innledet med bønn. Og ikke lenge derefter var vi alt midt oppe i en uhyre interessant samtale om emnet «Hvorfor leser vi?» Fru Vanberg forstod å gjøre dette mangesidige og vanskelige emne forståelig for alle. Ja, hvorfor leser vi igrunnen? Det er hevet over all tvil at de fleste unge mennesker i tyve årsalderen er ferdig med den periode som heter «lekselesning». Lekselesning gir oss positiv viden. Positiv viden er ikke det samme som dannelse. Hvad dannelse vel er? En spøkefull mente: «Det som blir tilbake når man har glemt det man har lært». Så vi alle, som jo vil være dannede mennesker, er bare glad for at «lekselesningen» er forbi. Det første kanskje til stor forferdelse for våre gamle lærere. I den annen periode griper de fleste unge mennesker til spennende bøker, romaner selvfølgelig, med eller uten «happy end». Men hvad vi nu enn leser, en ting er sikkert: Der gis gode bøker, og disse skal vi lese. Og det gis mindre gode, ja likefrem gemene og dårlige bøker som vi ikke bør ta fatt i, ikke engang med ildtang. — Men hvad slags litterær genre de bøker vi leser enn tilhører, om det nu er memoarer eller historiske romaner eller detektivromaner, enhver god bok kan og bør for oss være: en betraktning eller hvis De vil, en samvittighetsprøve. Sammenlign oss selv, vår gjøren og laten med de skjebner vi møter i enhver god bok. Det er bl. a. på den måten vi lærer å kultivere vår indre personlighet. Vi leser altså ikke for å sluke, men for å bruke. — Den påfølgende diskusjon bragte mange hemmelige tanker for dagen som vi derfor ikke tør omtale i referatet vårt. Den intellektuelle høispennning fant sin selvfølgelige utløsning i nytelsen av de «mer materielle goder» som det heter i krøniken. Denne nytelse fant sted i den dypeste taushet, som det pleier i M. U.

L. Fru Vanberg fikk innkassere foreningens hjertelige takk. Klokkeren var alt mange da det vellykkede møte blev avsluttet med aftenbønn. B.

- og derute.

Kristendommen i Korea. Det er kan hende ikke tilstrekkelig kjent at kristendommen allerede hadde slått dype røtter i Korea før de første utenlandske misjonærer kom til stedet. Det var innfødte koreanere som hadde lært Kristi lære å kjenne hos misjonærene i Kina og Japan som først bragte den til sitt hjemland. Men allerede i de første år efter at den kristne Kirke var blitt opprettet der, blev den offer for grusomme forfølgelser. Allikevel fant de første utenlandske misjonærer tallrike små og større kristne kretser da de kom dertil, og nu utgår der hvert år ikke så få Kristi sendebud til de nærliggende øiker.

En vakker handling. På den nederlandske militærflyveplass Soesterberg ved Utrecht tok en misjonsbror fra Steylers misjonssamfund nylig flyvecertifikat. Flyveroffisererne på stedet som omfatter både katolikker og protestanter, fant da et vakker uttrykk for sin beundring for misjonsbrorens prestasjon, idet de foranstaltet sig imellem en innsamling som med sitt resultat av 600 gyl-den dekket beløpet for hele flyvekurset for den unge misjonær.

Internasjonal anti-alkoholkongress. I forbindelse med den 21. alm. internasjonale anti-alkoholkongress som avholdtes i Warsjav i midten av juli, avholdtes også en internasjonal katolsk antialkoholkongress. Byens befolkning tok livlig del i kongressen og bidrog sitt til at den fikk et strålende forløp.

Kongressen blev innledet med en festgudstjeneste, celebrert av kardinalerkebiskop dr. Kakowski, hvori deltok over 20 biskoper samt tallrike representanter for regjeringen og corps diplomatique. Den festlige åpning av selve kongressen fant sted på universitetet hvor den pavelige nuntius, mgr. Cortesi overbragte den hellige faders hilsen og lykønskning. Ennvidere talte socialminister Koscialkowski efter opdrag av den polske statspresident samt kardinalprimas dr. Hlond i Polens katolske Kirkes navn. Om eftermiddagen blev den katolske kongress mot alkoholmisbruk åpnet i den prektige festsal som tilhører «Katolsk aksjon»s eiendom, i nærvær av over 4000 representanter. Åpningstalen holdtes av vicepresidenten, dr. Gerard Brom fra Nijmegen og kardinalerkebiskop dr. Kakowski opleste en hjertelig skrivelse fra pave Pius XI, som deri meddelte sin vel-signelse. Den annen kongressdag blev innledet med en høitidelig rekviemmesse for den i forrige år avdøde første president for det katolske verdensforbund mot alkoholmisbruk, minister Ruys de Beerenbrouck. I forskjellige møter drøftedes nu alle problemer vedrørende bekjempelsen av alkoholmisbruken — også i forhold til presse, radio, film, kunst og litteratur. Møtene var fordelt på fem forskjellige arbeidskretser hvori også alle biskopene deltok. Der blev vedtatt forskjellige resolusjoner som man håper skal bære frukt.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri — Oslo.